

w sprawie przyjęcia programu pn. „Program promocji zdrowia w szkołach prowadzonych przez powiat wołomiński”.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 oraz art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz.U. z 2013 r., poz. 595, z późn.zm.) w związku art. 8 pkt 1 oraz art. 48 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz.U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.), Zarząd Powiatu Wołomińskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się program zdrowotny pn. „Program promocji zdrowia w szkołach prowadzonych przez powiat wołomiński” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Staroście Powiatu Wołomińskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STAROSTA

Piotr Uściński

PROGRAM PROMOCJI ZDROWIA
W SZKOŁACH PROWADZONYCH
PRZEZ POWIAT WOŁOMIŃSKI

WOŁOMIN, 2014

I. OPIS PROBLEMU ZDROWOTNEGO

Program skierowany jest do uczniów uczęszczających do szkół ponadgimnazjalnych i szkół specjalnych prowadzonych przez powiat wołomiński. Program ma na celu zainteresowanie uczniów zagadnieniami związanymi z edukacją prozdrowotną i zasygnalizowanie wielu istotnych problemów zdrowotnych. Między innymi, edukacja zdrowotna dzieci i młodzieży ukierunkowana będzie szczególnie na zwalczanie czynników ryzyka chorób przewlekłych oraz przekazania zasad zdrowego stylu życia. Działania z zakresu promocji zdrowia powinny być kierowane przede wszystkim do populacji dzieci i młodzieży, kiedy to kształtuje się styl życia, zaś powstałe nieprawidłowości są trudne do wyeliminowania w wieku dojrzałym. Jest to tym ważniejsze, że istnieje wyraźna zależność między stylem życia w młodości, a występowaniem licznych, związanych ze stylem życia schorzeń przewlekłych w późniejszym okresie życia. Zgodnie ze Statutem Ottawskim, promocję zdrowia wśród dzieci i młodzieży należy realizować w oparciu o formalny system edukacji prowadzony w szkole i innych placówkach oświatowych. Światowa Organizacja Zdrowia wysunęła postulat, by wychowanie zdrowotne w szkole, dostosowane do potrzeb zdrowotnych populacji uczniów uzyskało pozycję integralnej części programów nauczania i wychowania.

Na podstawie przeprowadzonej w społeczności szkolnej dotychczasowej obserwacji i diagnozy (ankiet skierowanych do uczniów) stwierdzono, że duża grupa młodzieży dokonuje niewłaściwych wyborów produktów spożywczych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka. Uczniowie często w ramach drugiego śniadania przynoszą z domu słodycze, bądź zaopatrują się w nie w pobliskim sklepie. W trakcie spożywania obiadu na stołówce szkolnej zauważono, że oddają nietknięte surówki, zupy warzywne, a dodawane do posiłku owoce są przez nich niezjadane.

Kolejny problem, który w ostatnim czasie się nasilił, to wzrost urazów i kontuzji często spowodowanych dużą nieostrożnością samych poszkodowanych. Na podstawie przeprowadzonych bilansów stwierdzono sporą ilość osób z wadami postawy. Najczęściej są to wady stóp i kolan oraz kręgosłupa. Zauważono też, że jest niewystarczająca dbałość o higienę osobistą i otoczenia. Zdarza się, że w klasach wyczuwa się przykre zapachy, istnieje

problem zachowania czystości w toaletach (zwłaszcza u chłopców), a higiena osobista niektórych uczniów jest niewłaściwa.

Wśród problemów dotyczących określonej części społeczeństwa jednymi z najbardziej widocznych są problemy młodzieży. Nie od dziś wiadomo, że wiek dorastania to ciężki okres polegający głównie na poszukiwaniu przez młodego człowieka własnego „ja”, czemu często towarzyszy bunt, całkowita zmiana swojego życia, próbowanie różnych stylów. Prawdziwy problem, pojawia się jednak, kiedy zachowanie młodych zaczyna znacznie odbiegać od normy i może powodować poważne konsekwencje. Szczególnie niebezpiecznym, a także mającym wiele, niekiedy nieodwracalnych skutków, problemem wśród młodzieży są nałogi. Jednym z głównych problemów, który staje się coraz bardziej powszechny wśród młodzieży to palenie tytoniu. Zjawisku temu sprzyja wszystko - koledzy, szkoła, starsze rodzeństwo, rodzice. Naśladując dorosłych, za namową rówieśników, z ciekawości, dla dodania sobie animuszu wielu młodych ludzi zaczyna palić papierosy. Mimo tego, iż naukowo zostało udowodnione, że istnieje związek pomiędzy paleniem, a chorobami układu krążenia, niewydolnością i zawałami mięśnia serca to młodzież wciąż z niedowierzaniem odnosi się do stwierdzeń o szkodliwości nałogu palenia u młodych ludzi. Obserwacje nastolatków mówią im zupełnie co innego. Mimo palenia czują w sobie niepotrzebne zasoby energii i nie zauważają innych zmian w swoim organizmie. Walka z nałogiem palenia papierosów jest bardzo trudna, trzeba więc uczynić wszystko co możliwe, aby przez odpowiednią profilaktykę ustrzec przed nim młodzież.

Z obserwacji wynika również, iż występuje wzmożony problem zażywania alkoholu przez młodzież. Alkohol nawet w ilościach nieszkodliwych dla dorosłych, może poważnie zaburzyć życie i procesy rozwojowe nastolatka. Spożywanie alkoholu zaburza zdolność do uczenia się, zapamiętywania i logicznego rozumowania, jest źródłem trudności w nauce i przeszkadza w dalszej edukacji i karierze zawodowej. Ze względu na łatwy dostęp do używek decyduje się na nie coraz więcej młodych osób. Jedną z przyczyn sięgania po alkohol jest presja grupy rówieśniczej, tym bardziej, że spożywanie trunków w tych kręgach stało się modne. Wśród młodych ludzi panuje przekonanie, że alkohol gwarantuje dobrą zabawę i akceptację środowiska, ważną rolę odgrywa tu również słaba wola oraz brak asertywności.

Edukacja zdrowotna powinna więc stanowić istotny element programu nauczania w szkole, aby pogłębić wiedzę oraz zwiększyć świadomość osób młodych wkraczających w dorosłe życie.

OPIS PROBLEMU PRIORYTETOWEGO

1. Uczniowie sięgają po używki : alkohol, papierosy, środki psychoaktywne (dopalacze).
2. Uczniowie spożywają zbyt mało warzyw i owoców.
3. Wzrasta spożycie słodczy i fast-foodów.
4. Większość uczniów nie spożywa śniadania przed wyjściem do szkoły.
5. Uczniowie rezygnują z przynoszenia II śniadania do szkoły.
6. Uczniowie są mało aktywni ruchowo.
7. Zbyt wiele czasu poświęcają na oglądanie telewizji i pracę z komputerem.
8. Preferują formy biernego wypoczynku, utrwalając tym samym złe nawyki spędzania czasu wolnego.

Dla uczniów szkół specjalnych jednym z głównych problemów jest brak świadomości i akceptacji własnej niepełnosprawności oraz umiejętności komunikowania się z otoczeniem a także:

1. Problemy przestrzegania higieny osobistej w szczególności w okresie dojrzewania.
2. Niedostateczna znajomość zasad prawidłowego odżywiania się oraz skutków złej diety żywieniowej.
3. Niedostateczna znajomość zasad prawidłowego funkcjonowania organizmu i jego potrzeb.

Przyczyny zaistniałych problemów:

1. Niewłaściwe nawyki żywieniowe i niedostateczna znajomość zasad zdrowego odżywiania,
2. Negatywny wpływ reklam na sposób odżywiania,
3. Brak odpowiednich wzorców w domu rodzinnym uczniów,
4. Trudna sytuacja materialna wielu rodzin.

II. POPULACJA OBJĘTA PROGRAMEM

Adresatami programu promocji zdrowia będą uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (I-III klas licealnych, I-IV klas technikum, I-II klas zasadniczych szkół zawodowych) oraz szkół specjalnych, prowadzonych przez powiat wołomiński.

Szkoły na terenie powiatu wołomińskiego, dla których organem założycielskim jest powiat:

1. Zespół Szkół w Wołominie, ul. Legionów 85,
2. Zespół Szkół Ekonomicznych im. Stanisława Staszica w Wołominie,
Al. Armii Krajowej 38,
3. Zespół Szkół w Tłuszczu, ul. Radzyminska 2,
4. Zespół Szkół im. Prezydenta Ignacego Mościckiego w Zielonce, ul. Inżynierska 1,
5. Zespół Szkół Terenów Zieleni im. inż. Czesława Nowaka w Radzyminie
Al. Jana Pawła II 18,
6. Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida w Radzyminie
ul. Konstytucji 3 Maja 26,
7. Liceum Ogólnokształcące im. Bitwy Warszawskiej 1920 r. w Urlach,
ul. Żwirki i Wigury 4,
8. Zespół Szkół Specjalnych w Wołominie, ul. Miła 22,
9. Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Konopnickiej w Markach, ul. Kasztanowa 21,
10. Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku,
ul. Abpa Z. Felińskiego 1.

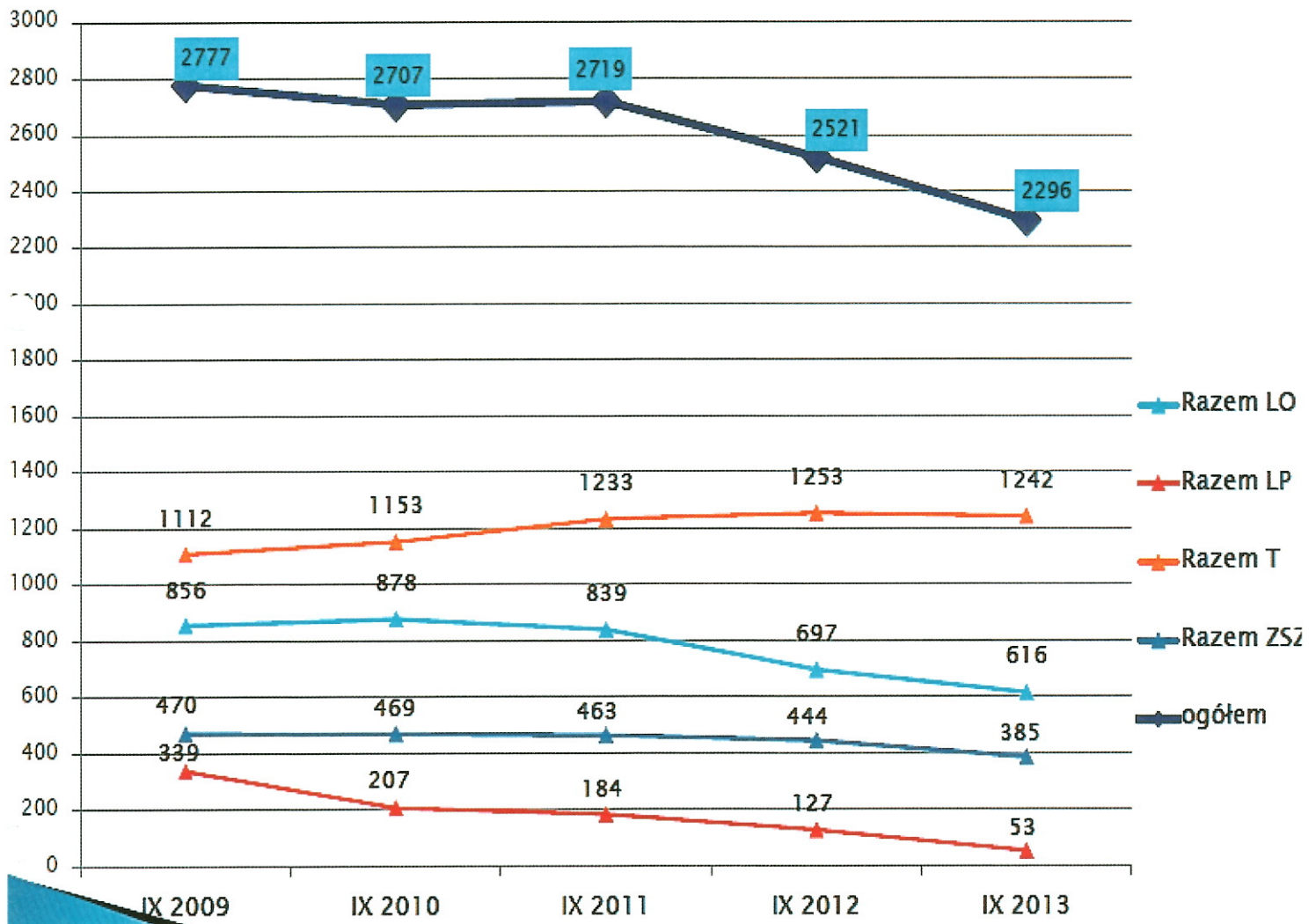
**LICZBA UCZNIÓW I ODDZIAŁÓW W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH
NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO**

Szkoła	Rok szkolny		
	2011/2012	2012/2013	IX. 2013
	Liczba uczniów/liczba oddziałów	Liczba uczniów/liczba oddziałów	Liczba uczniów/liczba oddziałów
LO Urle	128/7	184/7	178/7
LO Radzymin	357/13	287/11	271/10
ZS Wołomin	350/15	316/14	281/12
ZSE Wołomin	402/17	382/16	325/14
ZS Tłuszcz	462/17	434/17	402/15
ZS Zielonka	586/24	529/22	487/21
ZSTZ Radzymin	380/14	389/15	378/15
razem	2719/107	2521/102	2296/94

**LICZBA UCZNIÓW W SZKOŁACH SPECJALNYCH NA TERENIE POWIATU
WOŁOMIŃSKIEGO**

Szkoła	Rok szkolny		
	2011/2012	2012/2013	IX.2013
	Liczba uczniów/liczba oddziałów	Liczba uczniów/liczba oddziałów	Liczba uczniów/liczba oddziałów
ZSS- M	44/7	39/7	35/7
ZSS- O	49/10	49/9	65/11
ZSS- W	137/20	158/21	123/20
ogółem	230/37	246/37	223/38

Liczba uczniów w powiatowych szkołach ponadgimnazjalnych na terenie powiatu wołomińskiego- ogółem

III. CELE EDUKACJI ZDROWOTNEJ

Programy edukacji zdrowotnej powinny uwzględniać wiele różnorodnych celów, zależnych od potrzeb danej grupy wiekowej. Nie można koncentrować się tylko i wyłącznie na przekazywaniu informacji, gdyż udowodniono, że wiedza nie przekłada się bezpośrednio na działania ludzi na rzecz ich zdrowia (np. lekarze posiadają wiedzę o skutkach palenia tytoniu, a mimo to wielu z nich pali).

Celem głównym programu promocji zdrowia w szkołach jest:

- propagowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie postaw oraz zachowań zdrowotnych.

Cele szczegółowe programu :

- poznawanie siebie, śledzenie przebiegu swojego rozwoju, identyfikowanie i rozwiązywanie problemów zdrowotnych;
- zrozumienie, czym jest zdrowie, od czego zależy, dlaczego i jak należy o nie dbać;
- rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych ludzi;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości;
- rozwijanie umiejętności osobistych i społecznych sprzyjających dobremu samopoczuciu i pozytywnej adaptacji do zadań i wyzwań codziennego życia;
- przygotowanie się do uczestnictwa w działaniach na rzecz zdrowia i tworzenia zdrowego środowiska w domu, szkole, miejscu pracy, społeczności lokalnej;
- przekazywanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia;
- uświadomienie korzyści wynikających z aktywności fizycznej;
- kształtowanie pozytywnych postaw wobec ludzi starych, chorych i niepełnosprawnych.

IV. METODY I FORMY PRACY

Program prowadzony będzie w szkołach, dla których organem założycielskim jest powiat wołomiński, przez pielęgniarki szkolne posiadające kwalifikacje do prowadzenia zajęć z edukacji zdrowotnej. Pielęgniarki szkolne pełnią ważną rolę w opiece zdrowotnej sprawowanej nad młodzieżą i biorą udział w kształtowaniu postaw prozdrowotnych młodych ludzi oraz czynnie uczestniczą w tworzeniu zdrowego środowiska dorastania. Realizator/realizatorzy programu zostaną wybrani w drodze konkursu ofert ogłoszonego przez Zarząd Powiatu Wołomińskiego.

W celu zorganizowania pracy i zachęcenia uczniów do aktywnego uczestnictwa w zajęciach planowane są różnorodne formy i metody pracy, które w miarę możliwości wykorzystywane będą również do pracy z uczniami szkół specjalnych gdzie metody, formy i środki dostosowane będą do potrzeb i możliwości uczniów są nimi:

- pogadanki, prelekcje, pokazy,
- prezentacje multimedialne,
- projekcje filmów, odtwarzanie nagrań,
- prezentacje – wystawy, degustacje,
- inscenizacje,
- metoda projektu,
- ćwiczenia, gry i zabawy,
- konkursy,
- ankiety.

Podczas realizacji programu zostaną wykorzystane przede wszystkim metody aktywizujące uczniów, które uczą kreatywnego myślenia, podejmowania decyzji, rozwiązywania problemów, komunikowania się oraz współdziałania. Skuteczność tych metod zależy w dużej mierze od zaangażowania emocjonalnego uczestników, ich zainteresowań i motywacji. Realizacja programu umożliwi również stosowanie różnego rodzaju form pracy np. spotkań, wycieczek, warsztatów oraz pracy zespołowej.

V. ZAKRES REALIZACJI PROGRAMU

Bloki tematyczne dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych:

1. Higiena osobista i otoczenia, niedostatek higieny, a choroby zakaźne.
2. Zapobieganie niektórym chorobom zakaźnym.
3. Świadome rodzicielstwo.
4. Racjonalne odżywianie.
5. Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc przedlekarska.
6. Jak radzić sobie ze stresem.
7. Profilaktyka uzależnień.
8. Profilaktyka chorób nowotworowych.
9. Choroby przenoszone drogą płciową.
10. Aktywność ruchowa i umysłowa.
11. Wrażliwość społeczna i tolerancja.

Uczestnicy	Zagadnienia	Treść kształcenia	Metody i formy realizacji	Standardy osiągnięć ucznia
1. Higiena osobista i otoczenia, niedostatek higieny, a choroby zakaźne				
Klasy I	1. Higiena osobista, czystość ciała, bielizny, zasady higienicznego trybu życia.	- pojęcia z zakresu higieny, - nawyki związane z utrzymaniem higieny osobistej, - zasady higienicznego trybu życia, - systematyczna kontrola jamy ustnej, - choroby brudnych rąk, - budowa i zasady pielęgnacji skóry.	- pogadanka, - dyskusja, - realizacja ścieżki prozdrowotnej, - warsztaty,	- zna pojęcia z zakresu higieny, - potrafi określić czynności z zakresu utrzymania higieny, - stosuje zasady profilaktyki i higieny jamy ustnej, - potrafi wyjaśnić dlaczego i jak należy dbać o czystość skóry.
	2. Niedostatek higieny, a choroby zakaźne.	- zagrożenia wynikające z braku higieny, - właściwe postępowanie w czasie choroby, - Ważna rola działań profilaktycznych.	- realizacja ścieżki prozdrowotnej, - pogadanki, - dyskusja, - film, - spotkanie z lekarzem.	- potrafi rozpoznać zagrożenia dla zdrowia wynikające z braku higieny osobistej, - potrafi właściwie zachować się w czasie choroby, - potrafi stosować profilaktykę.
	3. Higiena ciała w okresie dojrzewania.	- procesy fizyczne i emocjonalne zachodzące w organizmie człowieka w okresie dojrzewania, - potrzeby ciała w okresie dojrzewania.	- zajęcia dodatkowe wychowanie do życia w rodzinie, - pogadanki.	- potrafi rozpoznać potrzeby ciała w zakresie higieny w okresie dojrzewania, - potrafi zadbać o czystość skóry, włosów, ciała w tym szczególnych okresie.
2. Zapobieganie niektórym chorobom zakaźnym				

Klasy I	1. Zapobieganie chorobom	- znaczenie profilaktyki dla zdrowia, - profilaktyka przeciw grypie, - znaczenie szczepień ochronnych.	- pogadanka, - Film, - dyskusja - test wiedzy.	- uczeń wie co to jest grypa oraz zna drogi zakażenia, - potrafi wymienić czynniki wpływające na zdrowie fizyczne, - rozumie znaczenie szczepień ochronnych.
3. Świadome rodzicielstwo				
Klasy III i IV	1. Naturalne metody planowania rodziny	- budowa i fizjologia narządu rodnego, - fizjologia cyklu miesięczkowego, - uświadomienie konsekwencji wczesnego rodzicielstwa, - kształtowanie odpowiedzialności za swoją płodność, - przygotowanie młodzieży do świadomego i planowanego rodzicielstwa.	- wykład, - dyskusja, - film, - ankiet.	- uczeń zna budowę narządów rozrodczych, - zna fizjologię cyklu miesięczkowego: fazy płodności i niepłodności, - zna konsekwencje wczesnego rodzicielstwa, - wie czym jest świadome planowanie rodziny, - zna podstawowe naturalne metody zapobiegania ciąży
2. Racjonalne odżywianie				
Klasy I, II i III	1. Podstawowe składniki odżywcze i ich rola w organizmie.	- główne składniki odżywcze oraz ich rola i znaczenie dla prawidłowego rozwoju i funkcjonowania organizmu.	- wykład, - test wiedzy, - ankiet, - dyskusja.	- potrafi wskazać podstawowe składniki odżywcze, - potrafi dokonać podziału pokarmów ze względu na zawartość białka, tłuszczu, węglowodanów, witamin oraz soli mineralnych.

	2. Zasady zdrowego żywienia.	- złe nawyki żywieniowe, - pojęcie piramidy żywieniowej, - uświadomienie niebezpieczeństwa związanego z nieprawidłowym odżywianiem (otyłość, anemia mogące prowadzić do anoreksji, bulimii), - zasady zdrowego odżywiania, - zapoznanie oraz zaprezentowanie różnych, nowych trendów w odżywianiu, - konieczność szukania pomocy w razie zaistnienia problemu odżywiania.	- film, - praca z prezentacją multimedialną, - dyskusja,	- rozumie wpływ właściwego odżywiania się na organizm ludzki, - zna pojęcia: otyłość, anemia, anoreksja i bulimia, - zna pojęcie piramidy żywieniowej oraz potrafi ją prawidłowo odczytać i zinterpretować, - zna produkty przedstawione w piramidzie żywieniowej oraz ich właściwości odżywcze, - wie jakie owoce i warzywa są źródłem jakich witamin, - potrafi zaplanować i przygotować zdrowy posiłek, - rozumie, dlaczego dieta powinna być urozmaicona, a posiłki regularne, - przestrzega zasad higieny podczas przygotowania prostych posiłków oraz ich spożywania, - zna sposoby przechowywania produktów żywieniowych.
3. Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc przedlekarska				
Klasy I, II i III	1. Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc w nagłych przypadkach	- przepisy bezpieczeństwa w domu, szkole, miejscu publicznym – BHP, - ryzyko w różnych rodzajach aktywności i sytuacjach życiowych,	- wykłady, - instruktaż, - ćwiczenia, - film, - prezentacja multimedialna.	- zna podstawowe zasady zachowania bezpieczeństwa w szkole, domu i miejscu publicznym, - nabył umiejętności udzielania pierwszej pomocy

		- zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej, - wzywanie pomocy i alarmowanie, - zachowanie w sytuacjach katastrof.		przedlekarskiej, - rozpoznaje alarmy na terenie szkoły i potrafi właściwie się zachować, - wie jak kontrolować swoje zachowanie w taki sposób aby nie zagrażać bezpieczeństwu innych osób, - umie udzielić pierwszej pomocy przedlekarskiej w przypadku krwotoków, zranień, ukąszeń.
	2. Substancje chemiczne w naszym otoczeniu – sposoby bezpiecznego rozpoznania	- oznakowanie substancji chemicznych, - środki chemiczne stosowane najczęściej w domu, - zasady zabezpieczania i przechowywania substancji chemicznych, - postępowanie w sytuacji zagrożenia wynikającego z nieostrożnego obchodzenia się z substancjami chemicznymi.	- wykład, - prezentacja, - dyskusja	- umie wymienić środki chemiczne najczęściej stosowane w domu, - umie odczytać oznakowanie substancji chemicznej, - potrafi odpowiednio się zachować w sytuacji zagrożenia, - potrafi wezwać w razie potrzeby odpowiednie służby.
4. Jak radzić sobie ze stresem				
Klasy I, II i III	1. Co to jest stres i jak sobie z nim radzić.	- definicja i rodzaje stresu, - oznaki stresu w sferze: biologicznej, emocji, sprawności myślenia, zachowań i fizjologii życiowej, - sposoby radzenia sobie ze stresem, metody relaksacji.	- wykład, - prezentacja multimedialna, - film, - dyskusja, - test.	- wie co to jest stres, - wie jakie są oznaki stresu, - wie, jak stres wpływa na ciało i psychikę, - zna metody radzenia sobie ze stresem, - umie rozpoznać u siebie objawy somatyczne

				i psychiczne stresu. - umie stosować metody relaksacyjne.
	2. Konstruktywne sposoby radzenia sobie z negatywnymi emocjami.	- uświadomienie na czym polega konstruktywne i destruktywne radzenie sobie z negatywnymi emocjami, - jak radzić sobie z przykrymi emocjami.	- wykład - praca w grupach. 4–6-osobowych, - prezentacja wyników pracy grup, - dyskusja.	- umie wyjaśnić jakie są konstruktywne, a jakie destruktywne sposoby radzenia sobie z negatywnymi emocjami, - potrafi podać przykłady konstruktywnych i destruktywnych sposobów radzenia sobie z negatywnymi emocjami.
5. Profilaktyka uzależnień				
Klasy I, II i III	1. Niebezpieczne nałogi,	- różnica pomiędzy używaniem a nadużywaniem, - przyczyny sięgania po papierosy, alkohol, środki psychoaktywne (dopalacze), - czym są dopalacze i jak działają, - skutki uzależnienia, - sposoby niesienia pomocy osobom uzależnionym, - organizacje niosące pomoc osobom uzależnionym.	- wykłady, - warsztaty, - film, - ankietę, - dyskusja, - test wiedzy	- umie wyjaśnić co to jest nałóg, - potrafi wymienić przyczyny sięgania po papierosy, środki psychoaktywne czy alkohol, - wie czym są dopalacze i jakie są skutki ich zażywania, - potrafi podać argumenty przeciwko używaniu tytoniu, picia alkoholu czy zażywania narkotyków, - potrafi wskazać miejsca pomocy osobom uzależnionym.
6. Profilaktyka chorób nowotworowych				
Klasy II i IV	1. Geneza i profilaktyka chorób nowotworowych.	- zapoznanie z czynnikiem ryzyka i technikami kontrolowania stanu organizmu w aspekcie zapobiegania oraz wczesnego	- wykład, - film, - dyskusja, - materiały akcydensowe, - nauka sposobu samokontroli	- wie co to jest nowotwór, - zna czynniki ryzyka występowania nowotworów, - zna sposoby wczesnego wykrywania

		wykrywania chorób nowotworowych, - rodzaje czynników, które mogą mieć wpływ na powstanie chorób nowotworowych, - sposoby wczesnego wykrywania chorób nowotworowych.	piersi.	i zapobiegania chorobom nowotworowym, - wie na czym polegają badania samokontroli.
7. Choroby przenoszone drogą płciową				
Klasy II, III i IV	1. Rodzaje zakażeń przenoszonych drogą płciową.	- zestawienie najbardziej powszechnych chorób wenerycznych, wraz z opisem objawów oraz sposobów zapobiegania i leczenia, - profilaktyka i podstawowe zasady zapobiegania zarażeniu chorobami przenoszonymi drogą płciową, - leczenie i wskazówki jak postępować w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia zarażenia chorobą weneryczną.	- wykład, - film, - rozmowa z lekarzem, - dyskusja, - test wiedzy	- zna rodzaje zakażeń przenoszonych drogą płciową, - umie wymienić objawy chorób przenoszonych drogą płciową, - wie jak wygląda profilaktyka i zna zasady zapobiegania zakażeniom przenoszonym drogą płciową, - zna metody leczenia i wie jak postępować w przypadku podejrzenia zakażenia.
8. Aktywność ruchowa i umysłowa				
Klasy I, II, i III	1. Organizacja czasu pracy i wypoczynku.	- rodzaje aktywności oraz form wypoczynku, - prawidłowa postawa przy siedzeniu, chodzeniu, dźwiganiu i noszeniu ciężarów, - budowa i funkcja kręgosłupa, - zagrożenia wynikające z wad	- wykład, - ankieta, - burza mózgów, - test samooceny, - badanie postawy.	- wie jak zrównoważyć pracę umysłową z aktywnością fizyczną, - wie jak dbać o swoją sylwetkę, - umie zorganizować swój wypoczynek z uwzględnieniem proporcji czasu na naukę.

		postawy.		
	2. Aktywny wypoczynek.	- wpływ aktywności fizycznej na ogólną kondycję oraz harmonijny rozwój człowieka, - rola ruchu na świeżym powietrzu, - różne formy aktywności ruchowej na powietrzu i w wodzie, - rola ruchu w wodzie, - dobór sprzętu do aktywności fizycznej.	- wykład, - ankieta, - gimnastyka korekcyjna, - test samooceny, - dyskusja.	- zna korzyści związane z aktywnym wypoczynkiem, - wie jak aktywnie spędzić wolny czas, - umie wykonać proste ćwiczenia usprawniające rozwój, - wie jak dobrać odpowiedni sprzęt sportowy.
	3. Sterydy anaboliczne	- czym są sterydy, - jakie są skutki uboczne zażywania sterydów anabolicznych.	- wykład - film, - dyskusja	- wie czym są sterydy i jak działają, - wie jakie są skutki uboczne spowodowane zażywaniem sterydów.
9. Wrażliwość społeczna i tolerancja				
Klasy I i II	1. Mój stosunek do ludzi chorych, starszych oraz niepełnosprawnych.	- rola empatii, - tolerancja, życzliwość, oraz szacunek.	- wykład, - dyskusja, - test samooceny, - materiały akcydensowe.	- wie jak odpowiednio zachować się wobec osób chorych, starszych i niepełnosprawnych, - wie jak pocieszyć i wesprzeć, - okazać zrozumienie dla ułomności i cierpienia, - wie czym jest empatia i umie pomagać niepełnosprawnym.
	2. Organizacje niosące pomoc.	- rola organizacji niosących pomoc osobom potrzebującym, - działalność wolontariatu.	- wykład, - spotkanie z pracownikiem socjalnym, - dyskusja.	- potrafi wymienić organizacje niosące pomoc ludziom, - umie określić sytuacje, w których niezbędna jest solidarność ludzka oraz bezinteresowna pomoc.

Bloki tematyczne dla uczniów szkół specjalnych:

Bloki tematyczne przeznaczone są dla uczniów szkół specjalnych prowadzonych na terenie powiatu wołomińskiego, dostosowane są do poziomu funkcji poznawczych uczniów i oparte na koncepcji wspierania rozwoju pełnego zdrowia w jego czterech podstawowych wymiarach: fizycznym, psychicznym, społeczny i duchowym. Zostały one opracowane w oparciu o Program Wychowawczy Szkoły Specjalnej, z możliwością rozszerzenia celów i sposobów ich realizacji.

1. Higiena osobista, a zdrowie człowieka,
2. Profilaktyka, zapobieganie chorobom,
3. Zdrowy styl życia, racjonalne odżywianie,
4. Zasady pierwszej pomocy przedlekarskiej,
5. Metody radzenia sobie ze stresem,
6. Profilaktyka uzależnień,
7. Choroby wirusowe i bakteryjne,
8. Problemy okresu dojrzewania,
9. Zdrowy i aktywny styl życia,
10. Bezpieczny wypoczynek.

Treści kształcenia	Metody i formy pracy	Standardy osiągnięć ucznia
1. Higiena osobista, a zdrowie człowieka		
- higiena osobista, przybory niezbędne do higieny osobistej, - czystość ciała i otoczenia a stan zdrowia, - dostosowanie ubioru do warunków atmosferycznych, - higiena osobista a zapobieganie chorobom.	- film, - dyskusja.	- wie jak dbać o higienę osobistą, - stosuje zasady profilaktyki i higieny jamy ustnej, - posiada nawyki mycia rąk, - dba o estetykę otoczenia oraz o czystość swojego stroju, - rozumie potrzebę dostosowania ubrania do warunków atmosferycznych oraz do pory roku.
2. Zapobieganie niektórym chorobom zakaźnym		
- profilaktyka przeciw grypie, - znaczenie profilaktyki dla zdrowia.	- film, - pogadanka,	- wie co to jest grypa i zna jej drogi zakażenia,

	- dyskusja.	- wie jak przestrzegać zasad higieny osobistej, - potrafi wymienić czynniki wpływające na zdrowie fizyczne.
3. Racjonalne odżywianie		
- jak zdrowo i właściwie się odżywiać, - jakie są skutki złego odżywiania, - higiena i kultura przygotowania i spożywania posiłków.	- film, - praca z prezentacją multimedialną, - samodzielne przygotowanie posiłków z produktów wartościowych pod względem odżywczym, - dyskusja.	- potrafi unikać złych nawyków żywieniowych, - potrafi dokonać wyboru zdrowiej żywności, - zna zagrożenia i skutki związane ze złym odżywianiem, - przestrzega zasad higieny podczas przygotowania prostych posiłków oraz ich spożywania.
4. Zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej		
- bezpieczeństwo podczas zajęć lekcyjnych i na przerwach, - zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej.	- film, - pokaz, - dyskusja.	- zna zasady bezpiecznego zachowania na przerwach i na lekcji, - wie jak zachować się gdy dojdzie do wypadku, - wie jak udzielić pomocy w niektórych sytuacjach, - stara się unikać niebezpiecznych sytuacji, - zna konsekwencje nieuwagi.
5. Metody radzenia sobie ze stresem		
- aktywność ruchowa alternatywą na stres, - podstawowe techniki relaksacji.	- film, - pogadanka, - dyskusja.	- rozumie znaczenie aktywności fizycznej w życiu człowieka, - wie jak aktywnie spędzać czas, - wie czym jest relaks i zna podstawowe metody relaksacji.
6. Profilaktyka uzależnień		
- czym jest alkohol, papierosy, dopalacze, narkotyki - jakie niosą zagrożenia, - co powinniśmy wiedzieć o lekach, które przyjmujemy.	- film, - dyskusja.	- posiada podstawowe informacje o szkodliwości alkoholu i nikotyny, - zna skutki nadużywania alkoholu, narkotyków, dopalaczy, papierosów, - rozumie pojęcie bierny palacz, - zna podstawowe zasady przyjmowania leków oraz skutki ich

		nadużywania.
7. Choroby wirusowe i bakteryjne		
- profilaktyka przeciw grypie, - choroby brudnych rąk, - wirusy i bakterie- jak ich unikać.	- film, - pokaz, - dyskusja.	- posiada nawyki mycia rąk przed jedzeniem i po wyjściu z toalety, - wie co to odporność i jak o nią dbać, - wie jak zapobiegać chorobom.
8. Problemy okresu dojrzewania		
- zmiany zachodzące w okresie dojrzewania.	- film, - pogadanka.	- zna zmiany zachodzące w okresie dojrzewania, - zna podstawowe zasady higieny w tym okresie.
9. Zdrowy i aktywny styl życia		
- co to jest aktywność fizyczna, - wpływ aktywności fizycznej na zdrowie i samopoczucie, - jak aktywnie i bezpiecznie spędzać czas.	- wykład, - dyskusja, - instruktaż.	- wie jaki wpływ na organizm ma ruch, - zna podstawowe ćwiczenia kształtujące sprawność fizyczną, - zna metody aktywnego spędzania czasu i potrafi z nich korzystać.
10. Bezpieczny wypoczynek		
- niebezpieczeństwo zimowych zabaw i ich konsekwencje, - jak chronić się przed upałem, - ukąszenia owadów.	- wykład, - instruktaż.	- wie jak bezpiecznie zachować się na spacerze, wycieczce i w czasie zajęć ruchowych, - umie się odpowiednio ubrać i zabezpieczyć przed słońcem, - wie jak prawidłowo dbać o nawodnienie organizmu, - zna środki przeciw owadom i umie je zastosować.

Treści programowe mają umożliwić uczniom zdobycie licznych wiadomości, umiejętności i doświadczeń, które pozwolą na lepsze zrozumienie funkcjonowania organizmu, kształtowanie postaw, wyrabianie prawidłowych nawyków prozdrowotnych oraz bezpieczne zachowania w określonych sytuacjach.

VI. KOSZTY

Zajęcia edukacyjne z profilaktyki i promocji zdrowia prowadzone będą w każdej klasie w wymiarze jednogodzinnym raz w miesiącu w ramach lekcji godziny wychowawczej. Rozpoczęcie realizacji programu planowane jest na październik 2014 r. Program będzie finansowany ze środków pochodzących z budżetu powiatu wołomińskiego.

Całkowity koszt realizacji programu w 2014 roku to kwota – 12 000 zł .

Koszt jednostkowy za prowadzenie jednej godziny zajęć edukacyjnych dla jednego ucznia jest uzależniony od rodzaju szkoły i wynosi dla:

- szkoły specjalnej - 7,50 zł.
- szkoły ponadgimnazjalnej - 1,50 zł.

przy założeniu uczestnictwa: 180 uczniów szkół specjalnych i 1800 uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

W przypadku wzmożonego zainteresowania program będzie kontynuowany w kolejnych latach.

VII. EWALUACJA PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

Program podlega ocenie skuteczności, czyli ewaluacji. Chodzi o sprawdzanie realizacji założonych celów oraz przeprowadzonych działań profilaktycznych.

Rodzaj ewaluacji:

- Ewaluacja procesu (monitoring)
- Ewaluacja końcowa

Ewaluacja programu będzie polegała na systematycznym monitorowaniu zaplanowanych zadań. Informacje niezbędne do ewaluacji pozyskiwane będą przez:

- opracowanie i przeprowadzenie ankiet, analizę oraz omówienie wyników wśród uczniów,
- obserwację uczniów w różnych sytuacjach,
- wymianę uwag, spostrzeżeń i własnych doświadczeń,

- analizę dokumentów szkolnych,
- analizę i ocenę zaangażowania uczniów w działania promujące zdrowy styl życia.

VII. OCZEKIWANE REZULTATY

Udział w programie ma na celu zwiększyć integrację społeczności szkolnej i spowodować zmiany zachowań w zakresie zdrowia fizycznego i psychospołecznego. Wskazać ma młodzieży zagrożenia cywilizacyjne i naturalne, które mają ogromny wpływ na zdrowie ludzkie. Młodzi ludzie powinni dostrzec walory zdrowego stylu życia i poszerzać sposoby zdobywania i opracowywania wiadomości w tym zakresie. Podejmowane w sposób aktywny zadania ukształtować powinny ważne umiejętności życiowe takie jak: skuteczne porozumiewanie się, umiejętności interpersonalne, podejmowanie decyzji, rozwiązywanie problemów, twórcze i krytyczne myślenie, samoświadomość, empatia, radzenie sobie z emocjami i ze stresem.

Zakłada się, że po realizacji programu uczniowie będą zwracać większą uwagę na dbałość o higienę osobistą i otoczenia. Poznają zasady racjonalnego odżywiania i zastosują je w praktyce. Włączą się w walkę z nałogami i innymi zagrożeniami cywilizacyjnymi w najbliższym środowisku. Zrozumieją też w jaki sposób sprawność fizyczna i aktywność ruchowa wpływa na ich zdrowie i życie. Udział w zajęciach z zakresu ratownictwa przedmedycznego nauczy dużą grupę młodzieży niesienia pomocy przedlekarskiej w przypadkach nagłych stanów zagrożenia życia. Ukierunkowanie prozdrowotnych działań edukacyjnych w rozwoju ucznia jest najlepszą inwestycją w jego dorosłe życie i wspaniałą wizytówką działań wychowawczych szkoły. Mamy nadzieję, iż proponowany program pozytywnie wpłynie na poprawę zdrowia oraz dobre samopoczucie całej społeczności szkolnej i zwiększy jej motywację do podejmowania poważnych przedsięwzięć nakierowanych na działanie na rzecz drugiego człowieka.

Agencja Oceny Technologii Medycznych

www.aotm.gov.pl

AOTM-BP-421-159(2)/EO/2014

Warszawa, 25 lipiec 2014 r.

STAROSTWO
Powiatowe w Wołominie

wpł. 2014 -07- 3 0

L. dz. 43431/2014/5

Ilość zał. 1 podpis

Sz. P.

Piotr Uściński

Starosta

Starostwo Powiatowe w Wołominie

ul. Prądyńskiego 3

05-200 Wołomin

Gracjanę Paweł Starosta
W odpowiedzi na pismo WOZ.8010.3.2014.AOTM.1 w załączeniu przekazuję Opinię

Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych:

- nr 159/2014 z dnia 21 lipca 2014 r. o projekcie programu „Program promocji zdrowia w szkołach prowadzonych przez powiat wołomiński”

Gracjanę Paweł Starosta
PREZES
Gracjanę Paweł Starosta
- dr n. med. Gracjanę Paweł Starosta

Opinia

Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych nr 159/2014 z dnia 21 lipca 2014 r.

o projekcie programu „Program promocji zdrowia w szkołach prowadzonych przez powiat wołomiński”

Po zapoznaniu się z opinią Rady Przejrzystości negatywnie opiniuję projekt programu zdrowotnego „Program promocji zdrowia w szkołach prowadzonych przez powiat wołomiński”.

Uzasadnienie

Projekt programu dotyczy wielu istotnych problemów zdrowotnych, zgrupowanych w kilku blokach tematycznych. Do każdego z tych bloków powinien zostać stworzony oddzielny, szczegółowo opracowany projekt programu zdrowotnego.

Program zakłada szereg interwencji, które zostały przedstawione w sposób mało precyzyjny m.in. nie podano o jakich chorobach zakaźnych i nowotworowych będzie mowa, nie podano liczby godzin zajęć przeznaczonych na edukację, nie podano w jakich grupach byłyby one prowadzone. Proponowana forma niektórych zajęć budzi wątpliwości np. zajęcia o modyfikacji stylu życia powinny uwzględniać interaktywność uczestników.

Edukacją zdrowotną powinny się zajmować osoby wykwalifikowane w tym kierunku, a nie jedynie pielęgniarki jak zaplanowano w projekcie.

Program zawiera liczne braki - nie zaplanowano akcji informacyjnej na temat programu, nie odniesiono się do skuteczności planowanych działań, nie przedstawiono szczegółowego kosztorysu, co przy tak dużej liczbie planowanych zajęć jest dużym uchybieniem. W kosztorysie nie uwzględniono kosztów materiałów edukacyjnych.

Ponadto, zaproponowane tematy zajęć pokrywają się z elementami podstawy programowej, którą powinna realizować szkoła.

Przedmiot opinii

Przedmiotem opinii jest program zdrowotny Powiatu Wołomińskiego z zakresu promocji zdrowia. Celem głównym programu jest propagowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie postaw oraz zachowań zdrowotnych. Adresatami programu promocji zdrowia będą uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (I – III klas licealnych, I – IV klas technikum, I – II klas zasadniczych szkół zawodowych) oraz szkół specjalnych, prowadzonych przez powiat wołomiński. Program ma być realizowany w 2014 roku. Nie przedstawiono szczegółowego kosztorysu, co przy tak dużej liczbie planowanych działań wydaje się być dużym brakiem projektu. Podano koszt realizacji programu w 2014 roku wynoszący 12 000 zł.

12/1

Problem zdrowotny

Projekt programu dotyczy wielu istotnych problemów zdrowotnych. Autorzy dość dokładnie opisali każdy z bloków tematycznych, w zakresie których chcieliby realizować program. Projekt zakłada: edukację w zakresie higieny osobistej i otoczenia, wpływu niedostatku higieny na rozwój chorób zakaźnych, zapobieganie niektórym chorobom zakaźnym (nie wskazano jakim), edukację w zakresie świadomego rodzicielstwa, racjonalnego odżywiania, bezpieczeństwa i pierwszej pomocy przedlekarskiej, form radzenia sobie ze stresem, profilaktyki uzależnień, profilaktyki chorób nowotworowych (nie wskazano jakich), chorób przenoszonych drogą płciową, aktywności ruchowej i umysłowej oraz wrażliwości społecznej i tolerancji.

W opinii analityka do każdego z powyższych bloków powinien zostać stworzony oddzielny, szczegółowo opracowany projekt programu zdrowotnego.

Alternatywne świadczenia

Nie dotyczy.

Wnioski z oceny przeprowadzonej przez Agencję

Wnioski z oceny projektu programu zdrowotnego Powiatu Wołomińskiego:

Projekt programu dotyczy wielu istotnych problemów zdrowotnych. Autorzy dość dokładnie opisali każdy z bloków tematycznych, w zakresie których chcieliby realizować program. Projekt zakłada: edukację w zakresie higieny osobistej i otoczenia, wpływu niedostatku higieny na rozwój chorób zakaźnych, zapobieganie niektórym chorobom zakaźnym (nie wskazano jakim), edukację w zakresie świadomego rodzicielstwa, racjonalnego odżywiania, bezpieczeństwa i pierwszej pomocy przedlekarskiej, form radzenia sobie ze stresem, profilaktyki uzależnień, profilaktyki chorób nowotworowych (nie wskazano jakich), chorób przenoszonych drogą płciową, aktywności ruchowej i umysłowej oraz wrażliwości społecznej i tolerancji.

Zdaniem analityka do każdego z powyższych bloków powinien zostać stworzony oddzielny, szczegółowo opracowany projekt programu zdrowotnego.

Adresatami programu promocji zdrowia będą uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (I – III klas licealnych, I – IV klas technikum, I – II klas zasadniczych szkół zawodowych) oraz szkół specjalnych, prowadzonych przez powiat wołomiński. Podano liczbę uczniów w poszczególnych szkołach i rocznikach. Z przedstawionych informacji wynika, że programem miałyby zostać objętych około 2500 uczniów.

Nie zaplanowano akcji informacyjnej na temat programu, jednak jego umiejscowienie (szkoła) zwiększy zgłaszalność.

Projekt programu zakłada szereg interwencji, które zostały przedstawione w sposób nieprecyzyjny (nie wskazano jakich chorób zakaźnych, nowotworowych miałyby dotyczyć edukacja, nie podano ile godzin zajęciowych miałyby zostać przeznaczonych na edukację, w jakich grupach byłaby ona prowadzona oraz czy odbywałaby się w ramach zajęć lekcyjnych, czy też byłoby to dodatkowa zajęcia pozalekcyjne – ze względu na ilość treści, które chcieliby przekazać autorzy zasadne wydawałoby się prowadzenie zajęć w godzinach pozalekcyjnych). Z tego powodu nie jest możliwa ocena projektu programu zdrowotnego zgodnie z metodologią HTA.

Na podstawie Opinii Ministerstwa Zdrowia Agencja Oceny Technologii Medycznych nie ocenia projektów programów zdrowotnych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, nikotynizmowi, narkomanii, poradnictwa i diagnostyki w kierunku zakażenia wirusem HIV.

Zgodnie z poprzednimi Opiniami Rady interwencje o charakterze konkursu na przedstawienie nie mają udowodnionej skuteczności.

Modyfikacja stylu życia jest jednym z najtrudniejszych zadań planowanych w ramach programów zdrowotnych jednostek samorządu terytorialnego. Kształtowanie określonych postaw zdrowotnych jest bardzo trudne wśród osób chorych, a jeszcze trudniejsze jako działanie prewencyjne w populacji zdrowej. Interwencje w tym kierunku powinny wymuszać interaktywność beneficjentów. Preferowaną formą takiej edukacji są np. warsztaty.

Podano, że edukację ma prowadzić pielęgniarka szkolna posiadająca kwalifikacje do prowadzenia zajęć z edukacji zdrowotnej. Edukacją zdrowotną powinny zajmować się osoby wykwalifikowane w tym kierunku.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, pielęgniarka (higienistka) szkolna jest pracownikiem ochrony (służby) zdrowia pracującym w szkole, choć nie jest w niej zatrudniona. Zadania pielęgniarki szkolnej określają „Standardy postępowania w profilaktycznej opiece zdrowotnej sprawowanej przez pielęgniarkę lub higienistkę szkolną”. Wśród dziewięciu standardów ósmy dotyczy edukacji zdrowotnej i zapisano go w następujący sposób: „Prowadzenie edukacji zdrowotnej uczniów i ich rodziców oraz uczestnictwo w szkolnych programach profilaktyki i promocji zdrowia”.

Zgodnie z informacjami podanymi na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej edukacja zdrowotna jest elementem podstawy programowej. Nowym rozwiązaniem w systemie edukacji jest powiązanie edukacji zdrowotnej z wychowaniem fizycznym: na I etapie edukacyjnym wyodrębniono obszar „wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna”, na II, III i IV etapie edukacyjnym zapisano, że wychowanie fizyczne „pełni wiodącą rolę w edukacji zdrowotnej”, w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych wyodrębniono blok tematyczny „edukacja zdrowotna” oraz rozszerzono zakres edukacji zdrowotnej o aspekty zdrowia psychospołecznego, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności życiowych (osobistych i społecznych).

Treści z zakresu edukacji zdrowotnej zostały uwzględnione w wielu przedmiotach m.in. wychowaniu fizycznym, biologii, wychowaniu do życia w rodzinie, wiedzy o społeczeństwie, edukacji dla bezpieczeństwa, przedsiębiorczości, religii, etyce. Treści zawarte w edukacji zdrowotnej zawierają odpowiedź na aktualne trendy w zachowaniach dzieci i młodzieży, a te z kolei znajdują odzwierciedlenie w przeprowadzonych badaniach.

Stanowisko Ministra Edukacji Narodowej, Ministra Zdrowia oraz Ministra Sportu i Turystyki w sprawie działań podejmowanych przez szkoły w zakresie zdrowego żywienia uczniów:

Zdrowe, racjonalne żywienie jest jedną z podstawowych potrzeb człowieka i warunkiem prawidłowego rozwoju, dobrego samopoczucia oraz pełnej dyspozycji do uczenia się. Ważną rolę w zaspokajaniu potrzeb żywieniowych dzieci i młodzieży oraz w kształtowaniu właściwych zachowań w tym zakresie powinna odgrywać szkoła.

Dla realizacji tych zadań niezbędne jest podjęcie przez szkoły wszystkich typów działań w zakresie wspierania zdrowego żywienia uczniów.

Projekt zakłada monitorowanie i ewaluację programu. Nie podano mierników efektywności odpowiadających celom programu.

Nie przedstawiono szczegółowego kosztorysu, co przy tak dużej liczbie planowanych działań wydaje się być dużym brakiem projektu. Wskazano, że koszt jednostkowy za prowadzenie zajęć edukacyjnych dla jednego ucznia jest uzależniony od rodzaju szkoły i wynosi dla szkoły specjalnej – 7,50 zł, szkoły ponadgimnazjalnej – 1,50 zł. Nie jest jasne co oznaczają powyższe kwoty – być może jest to koszt przeprowadzenia godziny zajęć edukacyjnych.

W kosztorysie nie uwzględniono kosztu materiałów edukacyjnych.

Planowane koszty całkowite realizacji programu wynoszą 12 000 zł (2014 rok). W przypadku wzmożonego zainteresowania w latach 2015–2016 przewiduje się na ten cel 20 000 zł rocznie.

Odnosząc projekt opiniowanego programu do ogólnych kryteriów dobrze zaprojektowanego programu zdrowotnego (sformułowanych przez American Public Health Association) można stwierdzić, że:

- I. Projekt programu dotyczy wielu istotnych problemów zdrowotnych.
- II. Dostępność działań Programu dla beneficjentów – nie zaplanowano akcji informacyjnej na temat programu, jednak jego umiejscowienie (szkoła) zwiększy zgłaszalność.
- III. Skuteczność działań – w projekcie nie odniesiono się do skuteczności planowanych działań.
- IV. Nie przedstawiono szczegółowego kosztorysu, co przy tak dużej liczbie planowanych działań wydaje się być dużym brakiem projektu. Wskazano, że koszt jednostkowy za prowadzenie zajęć edukacyjnych dla jednego ucznia jest uzależniony od rodzaju szkoły i wynosi dla szkoły specjalnej – 7,50 zł, szkoły ponadgimnazjalnej – 1,50 zł. Nie jest jasne co oznaczają powyższe kwoty – być może jest to koszt przeprowadzenia godziny zajęć edukacyjnych. W kosztorysie nie uwzględniono kosztu materiałów edukacyjnych.
- V. Planowane koszty całkowite realizacji programu wynoszą 12 000 zł (2014 rok). W przypadku wzmożonego zainteresowania w latach 2015–2016 przewiduje się na ten cel 20 000 zł rocznie. Na podstawie podanych informacji nie można stwierdzić czy wykorzystanie środków będzie optymalne.
- VI. Projekt zakłada monitorowanie i ewaluację programu.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, opiniuję, jak na wstępie.

Tryb wydania opinii

Opinię wydano na podstawie art. 48 ust. 2a ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2011 r., Nr 122, poz. 696 z późn. zm.), z uwzględnieniem raportu nr: AOTM-OT-441-101/2014 „Program promocji zdrowia w szkołach prowadzonych przez powiat wołomiński” realizowany przez: Powiat Wołomiński, Warszawa, lipiec 2014.

PREZES
Machwone W
dr n. med. Włodzisław J. Machwonec

